

Els han tocat el tabú

Cada any que passa, i que suposadament consolida la democràcia, es fa més evident que al Regne d'Espanya hi ha dues coses progressivament intocables: el principi monàrquic —i la persona que l'encarna— i la idea d'Espanya. La persona del rei és tan alta i sagrada —encara que siga per resultat de certes circumstàncies— que en la seua presència hom no pot ni tan sols expressar, amb senyeres i amb crits per exemple, propòsits que puguen sonar desagradables a les reials orelles. Si el rei assisteix a un festival esportiu a Montjuïc, qualsevol gresca patriòtica —catalana— dels assistents serà lesa majestat, inqualificable gosadia, manca de seny, i mala educació. Davant de la persona reial, només pot manifestar-se l'adhesió, la simpatia o, com a mínim, el silenci. O bé, això sí, el patriotisme espanyol.

Perquè si el rei, tot i ser transitori, és intocable, la idea d'Espanya és permanent i eterna, i per tant no solament no pot ser tocada de fet —cosa per ella mateixa difícil— sinó menys encara en el camp dels principis. Ni de manera purament formal i retòrica. Ni amb totes les precaucions que barren el pas de la retòrica a la pràctica. Ni de la manera més indirecta, respectuosa i remota. Simplement, Espanya no es toca, i punt. Pertany a l'àmbit del sagrat: és tabú, i tocar el tabú provoca les ires fulminants dels guardians de la tribu.

El Parlament de Catalunya, en un acte segurament poc pensat (si s'ho hagueren pensat, ai!, probablement no ho haurien fet, per timidesa o simplement per por), commemora els deu anys d'autonomia amb una declaració institucional de circumstàncies. I en aquesta declaració introdueix una idea que resulta per ella mateixa òbvia: que el

poble català no renuncia al dret d'autodeterminació. No que vulga exercir-lo, ni que projecte fer-lo efectiu: simplement, que no hi renuncia, en tant que *dret*. Afirmació, això sí, precedida i seguida de totes les precaucions i salvats: que la realitat nacional catalana s'inclou «en el conjunt de l'estat», que no es qüestiona «l'acatament del marc constitucional vigent», i que del que es tracta en la realitat possible és només d'«incrementar les cotes d'autogovern», sempre «a través de les actuacions previstes en el mateix ordenament

constitucional». Més acatament, més prudència i discreció, impossible.

A l'hora de les reaccions, però, no val ni acatament ni discreció: els han tocat el tabú, i les ires es desfermen contra l'ofensor. La reacció és fulminant: per començar, el punt de vista espanyol és que l'autodeterminació *no* és un dret dels catalans (pot ser-ho d'uns altres europeus o de tots els africans, però dels catalans no). O que si és un dret, ja ha estat exercit repetidament votant partits no independentistes (¿i al País Basc, on repetidament tenen majoria els partidaris del principi de sobirania?). O que és una qüestió ja vella i superada (¿i llavors per què tantes ires?), o que és un tema «tercermundista» (?).

Més encara, la premsa madrilenya més assenyada (no menys fonamentalista espanyola, per això), ataca la declaració del Parlament català amb els epítets més ofensius possibles per a la institució: declaració «*vergonzante*», «*sacada de la manga*», «*procedimiento muy barato*», «*fraude... com la ciudadanía*», i altres insults semblants. I les forces polítiques que hi van votar a favor, van del «*sector arebiliario del irredentismo fundamentalista*», fins el «*patetismo oportunista*», dels comunistes, passant per la «*insuperable muestra de incoherencia*» i la «*lógica del chantaje*» de la majoria convergent. Aquesta és la seua lògica, doncs: el simple fet de *no renunciar* a un dret obvi equival —per a l'Espanya una i eterna, ¿per a qui si no?— a un xantatge incoherent, fraudulent, vergonyós, barat, atrabilari, oportunista i patètic. Quan els toquen (per molt prudent i submis que siga el toc) el Gran Tabú, no falla mai: trauen l'espasa del Cid, puguen a cavall, i ataquen.

